

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 1

Víceslovná ženská příjmení kombinují ženino příjmení rodné a příjmení manželovo. Jde-li o jména česká, skloňujeme obě části: *Otýlie Sklenářová-Malá, Lucie Saicová Římalová* – 2. p. *Otýlie Sklenářové-Malé, Lucie Saicové Římalové*. Jde-li o jména cizí, je možné skloňovat a přechylovat obě části nebo ponechat první část neskloňnou a nepřechýlenou (záleží na tradici): *Marie Curie-Skłodowska, Shirley Temple-Blacková* i *Templová-Blacková* – 2. p. *Marie Curie-Skłodowské, Shirley Temple-Blackové* i *Templové-Blackové*.

(Internetová jazyková příručka)

1 Která z následujících vět **není** v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu?

- A) Soud přihlédl také k výpovědi svědkyně Aleny Sladké-Kalousové.
- B) Vynikající výkon Andrey Poláčkové-Vlčkové předčil očekávání všech.
- C) Emily Brooksová-Evansová převzala cenu za nejlepší animovaný film.
- D) Podařilo se nám navázat spolupráci s novinářkou Lindou Ward-Lawrencovou.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 2-3

TEXT 1

- (1) Zas rok jeden zmírá. Člověk zří, jak stárne,
mrzoutství a skepse stává se mu zvykem.
Vyhýbá se lidem, ví, že je vše marné.
Nejlépe se ještě baví s pohrobíkem.
- (2) V plamen kamen hledím. Kavalkáda pestrá
upomínek starých před zraky mi letí,
jak jsme bouřivali kdysi na Sylvestra,
když jsme byli asi osmnáctiletí.
- (3) Myslili jsme tehdy: celý svět nám patří.
K půlnoci když číše k přípitku jsme vznesli,
každý z nás byl básník, každý z nás pil za tři,
druhu druh jsme v náruč a pak pod stůl klesli.
- (4) Krásná doba básní, písní, pitek, lásek!
Volný byl's jak pták a starost neměl's jinou,
než kde rychle novou sekeru bys zasek',
nebo proslavil se jinou oslovinou.

(J. Mach, Na obou polokoulích)

TEXT 2

Asyndeton (z řec. asyndetos = nespojený) – básnická figura, příznakové spojení slov nebo vět bez užití obvyklé spojky, zdůrazňuje relativní samostatnost jednotlivých složek. Dosahuje se jím mj. větší stručnosti, bezprostřednosti a kompaktnosti projevu.

*Dělník je smrtelný, práce je živá,
Antonín umírá, žárovka zpívá –*

(J. Wolker)

(Slovník literárních pojmů, upraveno)

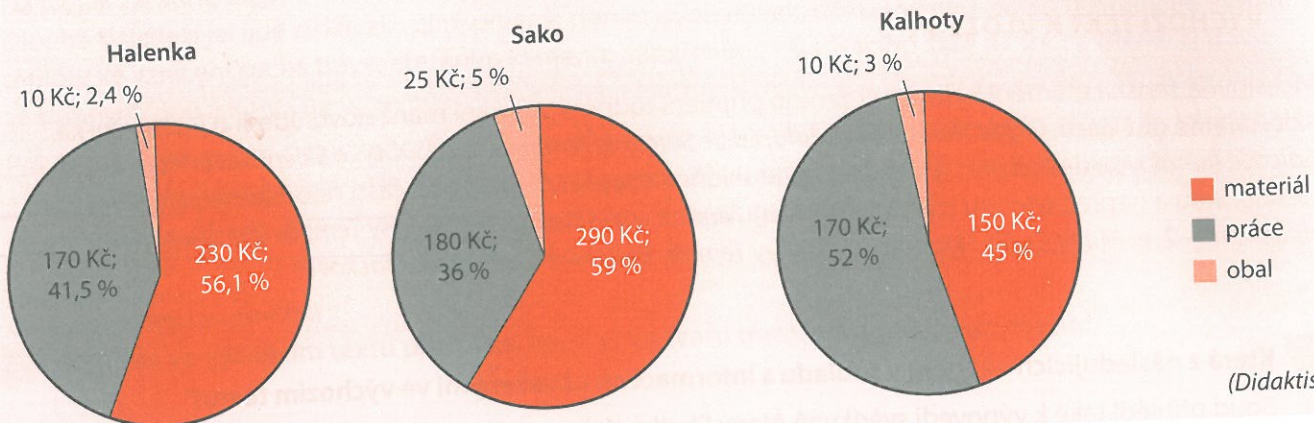
2 Vypište ze čtvrté sloky TEXTU 1 verš, v němž se vyskytuje jev popsáný v TEXTU 2:

3 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Báseň oslavuje alkohol a jeho účinky.
- B) Básník s nostalgií vzpomíná na mládí.
- C) Báseň vyjadřuje odmítavý postoj k lidem.
- D) Básník opěvuje každoroční silvestrovské oslavy.

VÝCHOZÍ GRAF K ÚLOZE 4

Podíl nákladů na výrobu oblečení

4 Která z následujících možností je v souladu s informacemi z výchozího grafu?

- A) Náklady na výrobu jednoho kusu oblečení byly nejvyšší u saka a nejnižší byly tyto náklady u halenky.
- B) Náklady na práci nepřekročily ani u jednoho typu oblečení padesátiprocentní hranici celkových nákladů.
- C) U každého ze sledovaných oblečení byly náklady na materiál největší položkou mezi uváděnými náklady.
- D) Náklady na obal se u kalhot a halenky nelišily, různil se však podíl těchto nákladů na celkových nákladech na výrobu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 5-6

Král Artuš: Legenda o meči od režiséra Sherlocka Holmesa

Guy Ritchie nám připomněl, že Sherlock Holmes není jen nejslavnější detektiv, ale taky plnohodnotný akční hrdina. Teď se vrhnul na Krále Artuše a Legendu o meči Excalibur.

Anglický král Artuš, o jehož existenci historici pochybují, sjednotil podle legend britské kmény při boji proti Sasům v pátém a šestém století našeho letopočtu. Středověcí bardí tvrdí, že mu pomáhal kouzelník Merlin, že Artuš jako jediný dokázal vytáhnout meč Excalibur z kamene, že miloval svoji ženu Guineveru, že měl problémy s příbuznými, že kolem něj byla skupina věrných rytířů, že byl ochráncem svatého grálu, že... Je toho zkrátka hodně.

Není divu, že legendě o králi Artušovi se dostalo nesčetně filmových zpracování. S Artušem jsme viděli komedie, historická dramata, a dokonce pohádky. Režisér Guy Ritchie (Sherlock Holmes, Krycí jméno U.N.C.L.E.) si ale řekl, že je potřeba dávný příběh pořádně okořenit a oživit. A tak nám v novém filmu Legenda o meči nabízí úplně nový pohled na Artušův život.

(<http://www.abicko.cz>, upraveno)

5 Která z následujících možností nejlépe vystihuje účel výchozího textu?

- A) převyprávět legendu o meči Excalibur
- B) vyzdvihnout význam legendárního krále Artuše
- C) informovat o novém filmu režiséra Guye Ritchieho
- D) porovnat filmy o Sherlocku Holmesovi a králi Artušovi

6 Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozího textu?

- A) Sherlock Holmes není nejslavnějším detektivem.
- B) Svědectví středověkých bardů potvrzují Merlinovu existenci.
- C) Bylo natočeno již několik historických dramata a pohádek o králi Artušovi.
- D) Druhý díl ságy o králi Artušovi se bude jmenovat Legenda o meči Excalibur.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 7

Čarodějnická noc byla letos ve srovnání s předchozími roky pro hasiče o poznání klidnější, a to zejména díky chladnějšímu počasí a vydatným deštům v uplynulých dnech.

Zatímco loni vyjížděli poslední dubnový den dohromady ke 120 požárům, letos jich bylo jen 81. Dalších dvanáct pak řešili do pondělní sedmé hodiny ranní. Jde však o všechny události – pro požáry vzniklé v souvislosti s čarodějnickou tradicí hasiči ve statistikách zvláštní kolonku nemají.

Poslední dubnový den požáry způsobily škodu za více než 5 milionů korun a zranili se při nich čtyři lidé. S největším počtem požárů se potýkali hasiči ve Středočeském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji. Naopak nejkřidnější noc měli hasiči v Pardubickém a Zlínském kraji.

„Nejčastěji hasiči vyjížděli k menším požárům lesních a travních porostů, hořely také popelnice a kontejnery na odpad. Nejčastější příčinou požárů bývá lidská nedbalost,“ uvedla mluvčí Hasičského záchranného sboru ČR Nicole Zaoralová.

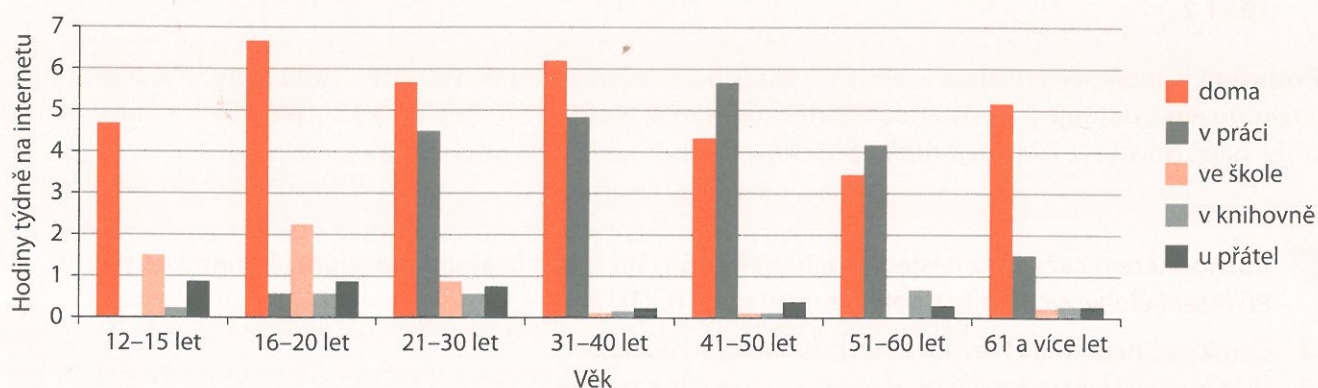
(<http://zpravy.idnes.cz>, upraveno)

7 Rozhodněte o každé z následujících možností, zda odpovídá informacím obsaženým ve výchozím textu (A), nebo ne (N):

	A	N
7.1 Nižší počet požárů o čarodějnické noci v letošním roce pozitivně ovlivnilo chladnější a deštivé počasí posledních dnů.	☐	☐
7.2 Požáry kontejnerů na odpad a popelnic způsobily jenom za poslední dubnový den škodu za více než 5 milionů korun.	☐	☐
7.3 V České republice se v hasičských statistikách požáry související s tradičním pálením čarodějnic nezaznamenávají samostatně.	☐	☐
7.4 S největším množstvím ze 120 požárů se letošní poslední dubnovou noc potýkali hasiči ve Středočeském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji.	☐	☐

VÝCHOZÍ GRAF K ÚLOZE 8

Hodiny týdně na internetu podle věku a míst, odkud uživatel k internetu přistupuje

(<http://technet.idnes.cz>)

8 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi uvedenými ve výchozím grafu (A), nebo ne (N):

	A	N
8.1 S věkem stoupá i počet hodin týdně na internetu v knihovně.	☐	☐
8.2 Internet u přátel nejčastěji využívají děti a mladiství ve věku 12 až 20 let.	☐	☐
8.3 Internet bývá nejčastěji používán doma, pouze ve věku 41 až 60 let je častěji používán v práci.	☐	☐
8.4 Průměrný mladistvý ve věku 16 až 20 let tráví na internetu dohromady necelých 10 hodin týdně, což je více než dvojnásobek času, který na internetu týdně tráví lidé starší 61 let.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 9–11

TEXT 1

Babička s dědečkem chtěli, abych poznal minulost, neboť „dyž neznáš svou minulost, nebudeš mít budoucnost. Dyž nevíš, kde pobejval tvůj lid, nebudeš ani vědět, kam de“. *****

Jak přišli vládní vojáci. Jak do té doby Čerokiové obdělávali bohatá údolí. Jak pořádali svatební tance. Jak se jelen a laň, kohoutek s křepelkou radovali při námluvách. Jak, když mráz přebarvil dýně, zrudly tomely a kuřice ztvrdla, jak se ve vesnici slavily slavnosti žní. Jak se připravovali na zimní hony a jak slibovali věrnost Cestě.

Jak najednou přišli vládní vojáci a nabádali je, aby podepsali papír. Řekli jim, že ten papír určuje, kam až noví bílí osadníci mohou zakládat svá sídla, aby nezabírali půdu Čerokiů. A když to podepsali, přišli další vládní vojáci s puškami a na nich nasazenými dlouhými noži. Vojáci řekli, že slova na papíře změnila svůj smysl. Teď říkají, že Čerokiové musejí opustit svá údolí, své domy a své hory. Že musejí jít daleko směrem zapadajícího slunce. Tam, kde má vláda pro Čerokie jinou půdu, kterou bílý muž nechce.

Jak přišli vládní vojáci a zaplnili velké údolí rachotem svých pušek a v noci táboráky. Udělali kolem Čerokiů kruh. Sehnali je z hor a dolin ve stádech jako dobytek a sevřeli je v obklíčení.

Za nějakou dobu, když už měli téměř všechny Čerokie, přitáhli povozy a mezky. Řekli jim, že můžou odjet do země zapadajícího slunce. Čerokiům už nezbylo nic. Ale odmítli jet na vozech, a tak jim zbylo aspoň něco. Něco, co se nedá vidět, ani nosit, ani jíst, ale je to přece něco – nevezli se. Šli pěšky.

Vládní vojáci jeli na koních před nimi, po stranách a za nimi. Čerokíští muži kráčeli s pohledem upřeným přímo před sebe, nepodívali se ani dolů, ani na vojáky. Jejich ženy a děti šly těsně za nimi a na vojáky také nepohlédly.

Kdesi za nimi harašily a řinčely prázdné a teď už zbytečné povozy. Nedokázali jimi ukrást duši Čerokiů. Vzali jim zemi a jejich domy, ale Čerokiové nedopustili, aby povozy uloupily jejich duši.

Když procházeli vesnicemi bílého muže, lemovali cestu lidé. Pozorovali, jak jdou kolem. Nejdřív se smáli, jak jsou Čerokiové hloupí, jdou pěšky a povozy za sebou nechávají kodrcat prázdné. Čerokiové nepohnuli hlavou, jejich posměchu si nevšimli. A brzy bylo po smíchu.

(F. Carter, Škola malého stromu, upraveno)

TEXT 2

Proprium je jazykový prostředek, který označuje určitou konkrétní skutečnost (osobu, zvíře, věc, příslušnost k národu atd.), odlišuje ji od ostatních skutečností téhož druhu, a určuje ji tím jako jedinečnou v rámci dané třídy (např. *Novákovi, Francouz, Afrika, Sněžka*).

(<https://cs.wikipedia.org>, upraveno)

9 Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1, zda obsahuje proprium (A), nebo ne (N):

Při řešení úlohy vycházejte z definice uvedené v TEXTU 2.

- 9.1 Čerokiové nepohnuli hlavou, jejich posměchu si nevšimli.
9.2 Vládní vojáci jeli na koních před nimi, po stranách a za nimi.
9.3 Když procházeli vesnicemi bílého muže, lemovali cestu lidé.
9.4 Jak se jelen a laň, kohoutek s křepelkou radovali při námluvách.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

10 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) v TEXTU 1?

- A) A tak mi občas něco řekli.
B) A tak mi raději nic neříkali.
C) A tak mi skoro o všem vyprávěli.
D) A tak mi toho příliš mnoho nevyprávěli.

11 Která z následujících možností vyplývá z TEXTU 1?

- A) Čerokiové sice přišli o svůj domov, neztratili však svoji hrdost.
- B) Vládní vojáci odváželi Čerokie na území, které jim vláda vymezila.
- C) Běloši s nadšením sledovali, jak indiáni opouštějí svoji vlastní zemi.
- D) Vojáci nedovolili indiánům pořádně si přečíst smlouvu, kterou podepsali.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 12–14

- (1) Marie Curie Sklodovská byla nesmírně pracovitá, skromná a pokorná žena, již život několikrát drsně srazil k zemi. Pokaždé však dokázala vstát a houževnatě jít za svým snem. Udřená, vysmívaná, hladová a se zlomeným srdcem. Často byla první, a prošlapala tak cestičku dalším. Za svou práci získala dvě Nobelovy ceny, nespočet čestných doktorátů i jiných ocenění. Možná by je ale všechny raději vyměnila za život maminky, sestry a manžela.
- (2) Už jako čtyřletá uměla Marie číst a svému otci, profesoru matematiky na gymnáziu, dělala jen samou radost. Do školy nastoupila s o dva roky starší sestrou, ovšem do stejné třídy. Vynikala ve všech předmětech, přesto ji nejvíc lákala fyzika a chemie. Po otcově vzoru chtěla vyučovat na gymnáziu. V jejímrodném Polsku však v té době ženy nesměly studovat na univerzitě, proto toužila odejít do Paříže a přihlásit se na Sorbonnu.
- (3) Cíl to byl vzdálený, rodina Sklodowských na tom byla finančně dost špatně. Marie si přivydělávala doučováním, navíc doma ubytovávali studenty. Když jí bylo deset let, krátce po sobě ztratila maminku a nejstarší sestru. To ji ještě více sblížilo se sestrou Bronislawou, se kterou později vymyslely plán. Mladší Marie šla pracovat – jako domácí učitelka – a finančně podporovala Bronislawu v Paříži na medicíně. Ta jí po nějaké době pomoc oplátila.
- (4) A tak se Marie v roce 1891 stala první ženou přijatou na fakultu fyziky a chemie na pařížské Sorbonně. Zpočátku musela dohánět mezery ve znalostech matematiky, fyziky i francouzštiny. U sestry neměla patřičný klid na učení, tak raději trpěla hladu a zimou ve studentském pokojíku blízko univerzity. Dřina se jí vyplatila, v roce 1893 absolvovala z fyziky a o rok později z matematiky.
- (5) Tehdy také potkala svého budoucího manžela Pierra, vědce, jenž se zabýval krystalografií. Vzali se v roce 1895 a o dva roky později se jim narodila dcera Irene.

(<http://www.dama.cz>, upraveno)

12 Které z následujících tvrzení jednoznačně vyplývá z výchozího textu?

- A) Marie se stala první ženou přijatou na pařížskou Sorbonnu.
- B) Do školy nastoupila Marie se svou starší sestrou již ve čtyřech letech.
- C) V době Mariina mládí nesměly ve Francii ženy vyučovat na gymnáziu.
- D) Marii během studia finančně vypomáhala její starší sestra Bronislawa.

13 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je vyjádřena domněnka?

- A) Po otcově vzoru chtěla vyučovat na gymnáziu.
- B) Pokaždé však dokázala vstát a houževnatě jít za svým snem.
- C) Cíl to byl vzdálený, rodina Sklodowských na tom byla finančně dost špatně.
- D) Možná by je ale všechny raději vyměnila za život maminky, sestry a manžela.

14 Která z následujících možností odpovídá výchozímu textu?

- A) O Mariině studiu pojednává všech pět odstavců.
- B) První odstavec je věnován Mariinu dětství a její rodině.
- C) Hlavním tématem druhého odstavce je Mariin obdiv k otci.
- D) Tématem čtvrtého odstavce je Mariino studium na pařížské univerzitě.

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOZE 15

Výsledková listina 7. ročníku Zelené stezky

Kategorie Ž1 (ženy do 29 let)		
Pořadí	Jméno	Čas
1.	Tereza Králíková	1:00:27
2.	Daniela Šlupková	1:05:33
3.	Jitka Sauerová	1:08:12
4.	Simona Zemková	1:12:25
5.	Karla Braunerová	1:20:56
6.	Pavla Chanovská	1:21:16

Kategorie Ž2 (ženy 30–39 let)		
Pořadí	Jméno	Čas
1.	Aneta Tomašová	1:00:31
2.	Patricie Chloupková	1:10:26
3.	Adéla Dovolilová	1:19:18
4.	Michaela Burianová	1:24:45
5.	Markéta Kottnerová	1:28:17

Kategorie Ž3 (ženy 40–49)		
Pořadí	Jméno	Čas
1.	Karolína Matoušková	1:06:20
2.	Kateřina Gruntorádová	1:15:01

Kategorie Ž4 (ženy nad 50 let)		
Pořadí	Jméno	Čas
1.	Iveta Hejduková	1:11:11
2.	Veronika Zemánková	1:29:27

(Didaktis)

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda odpovídá výchozí tabulce (A), nebo ne (N):

	A	N
15.1 Nejhorší čas ze všech měla závodnice z kategorie žen starších 50 let.	☐	☐
15.2 Obě závodnice z kategorie Ž3 se v celkovém pořadí umístily líp než vítězka kategorie Ž4.	☐	☐
15.3 Absolutní, tedy celkovou, vítězkou závodu se stala závodnice v kategorii žen do 29 let.	☐	☐
15.4 Závodnice umístěné na prvních dvou místech v kategoriích Ž1 a Ž2 měly všechny o více než 5 minut lepší čas než vítězka nejvyšší věkové kategorie.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 16–18

- (1) Jezero Loch Ness ve Skotsku je slavné díky tajemnému netvorovi, který údajně obývá jeho hlubiny. Všichni doufají, že se jim poštěstí uvidět nejslavnějšího tajemného tvora na světě – tak jako se to v březnu 2004 podařilo páru britských pozorovatelů. O setkání s Nessií, jak se něžně říká onomu netvoru, vypovídalo už více než 3 tisíce svědků. Nessie byla také mnohokrát vyfotografována. V dnešní době je značná část lochenského jezera sledována kamerami, které prostřednictvím internetu předávají obraz do celého světa.
- (2) Nejstarší zprávy o Nessii pochází z roku 580, kdy měl sv. Kolumbán zahnat netvora, sužujícího stáda patřící okolnímu obyvatelstvu, do jezera. Od té doby je tajemné zvíře popisováno jako několik desítek metrů velký tvor s dlouhým krkem a s hrby na těle. Nessie má dokonce vědecký název, který jí dali kryptozoologové.
- (3) Ohledně tvora ze skotského jezera vzniklo mnoho hypotéz vycházejících z předpokladu, že Nessie je plesiosaurus, který zde přežil od dob dinosaurů, nebo ichtyosaurus ze stejného období. Podle mínění britského biologa Adriana Shinea však může být legendární netvor z Loch Ness zatoulaný velký jeseter. Tento vědec spočítal, že jezero je příliš chudé na ryby, než aby mohlo uživit zvíře vážící více než 300 kg. Shine vylučuje možnost, že by byla Nessie ještě příbuzný s vymřelými plesiosaury nebo že by se jednalo o nějakého velkého savce žijícího ve vodě. Podle Shinea pravděpodobně navštěvují toto skotské jezero velcí jeseteri, kteří vplouvají z moře do řek a jezer v období tření. Tehdy nepřijímají potravu, proto pro ně malé množství ryb v jezeře Loch Ness nemá žádný význam. Britský biolog, stejně jako mnoho jiných badatelů, předpokládá, že je jezero podzemní cestou spojeno s nedalekým mořem. Tudy by pak mohla vplouvat do jezera zvířata obvykle žijící v oceánských hlubinách. Není potom Nessie docela obyčejná velká ryba?

(T. Oszubski, Záhady z říše zvířat, upraveno)

16 Která z následujících možností je v souladu s výchozím textem?

- A) Nejstarší dochovaná zpráva o Nessie pochází ze 6. století od sv. Kolumbána.
- B) Nejslavnější tajemný tvor z jezera Loch Ness byl spatřen nanejvýše 3 000 lidmi.
- C) Jedna z teorií předpokládá, že lochneska je tvor, který v jezeře přetrval od dob dinosaurů.
- D) Nessie byla mnohokrát zachycena kamerami, které prostřednictvím internetu předávají obraz do celého světa.

17 Která z následujících možností nejlépe vystihuje téma třetí části textu?

- A) původ netvora z jezera
- B) propojení jezera s mořem
- C) potrava lochnesské příšery
- D) zprávy o tajemném tvorovi

18 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu není vyjádřena domněnka?

- A) Nessie má dokonce vědecký název, který jí dali kryptozoologové.
- B) Tudy by pak mohla vplout do jezera zvířata obvykle žijící v oceánských hlubinách.
- C) Jezero Loch Ness ve Skotsku je slavné díky tajemnému netvorovi, který údajně obývá jeho hlubiny.
- D) Podle mínění britského biologa Adriana Shinea však může být legendární netvor z Loch Ness zatoulaný velký jeseter.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–21

Již od počátku své existence se člověk musel umět postarat o úpravu místa svého pobytu. Dosahoval toho mj. i ochranou místa odpočinku pomocí uměle budovaných zástěn či stěn primitivních příbytků. Tvorba umělého obydlí měla zřejmě i ochranný smysl: hlavním účelem však bylo lépe hospodařit s energií, kterou člověk potřeboval nejen k přežití a reprodukci, ale i k efektivní činnosti. Člověk si budoval především příbytky z volně dostupných materiálů: větví, listí, kostí, kožešin, kamenů a hlíny. Výstavba umělých obydlí měla epochální význam pro pronikání člověka do dalších, k životu méně příhodných podnebních pásem, zejména směrem na sever. Kombinace základního modelu jednoduché stanovitě chaty s výraznými přírodními útvary – skálami různých tvarů, skalními převisy, vchodovými partiemi jeskyní – vytváří pestrou škálu typů obydlí.

(Kronika českých zemí)

19 Která z následujících možností odpovídá informacím uvedeným ve výchozím textu?

- A) Schopnost postavit si obydlí měla nepatrný vliv při osídlování severu.
- B) První obydlí si člověk budoval pouze kvůli ochraně před vnějšími vlivy.
- C) Pro člověka bylo již od pradávna nezbytné umět si upravit místo, kde pobýval.
- D) Předchůdcem dnešních příbytků byly umělé zástěny z větví, listí a kožešin na skalách.

20 Která z následujících možností je nejpravděpodobnějším názvem výchozího textu?

- A) První lidská obydlí
- B) Ochrana místa odpočinku
- C) Stavební materiály v pravěku
- D) Rozmach primitivního stavitelství

21 Která z následujících možností nejlépe vystihuje účel výchozího textu?

- A) nabídnout alternativní způsoby bydlení
- B) seznámit čtenáře se stavebními materiály
- C) vysvětlit, jaká obydlí budoval člověk na počátku své existence
- D) ukázat čtenáři, že bydlet se dá i jinak než v panelovém či cihlovém domě

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 22

kužel, -e i -u m., mn. 1., 4. -e i -y, 7. -i i -y

(Pravidla českého pravopisu)

22 Která z následujících vět není zapsána v souladu s pravidly uvedenými ve výchozím textu?

- A) Při průjezdu nesmíte shodit žádné kužele.
- B) Na závěr spočítejte objem komolého kuželu.
- C) Se čtyřmi kužely se mi zatím žonglovat nedaří.
- D) Z připravených barevných papírů vyrobte kuželi.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 23–24

TEXT 1

- (1) Na obloze hvězda svítí
a já v tmavém bloudím lese;
jen když suk se pozatřese,
hvězda se mi v oko třpytí.
- (2) Dál a dál v tom nočním plášti
ubírám se do huštiny;
dole suché větve praští,
shora šeré suků stíny
hustší se a hustší radou
mezi mne a hvězdu kladou.
- (3) Dál a dále – prasklo klestí
rozestřené plachou laní.
Tak na dávné zašlé štěstí
srdcem bodne vzpomínání.
- (4) Marně však – jen houštím kráčí
laň a klenbu nerozrazí
a ten bol, co v srdci mrazí,
duši k míru nepostačí,
neprotrhne, nerozcelí,
co mne od mé hvězdy dělí.
- (5) A přec dál jen v šílném spěchu
táhne mne to ve huštinu –
hvězda shasla v stínu
a já hořce pláču v mechu.

(J. V. Sládek, Básně)

TEXT 2

Přesah

Překročí-li věta nebo větný úsek verš a přesáhne z jednoho verše do druhého, vznikne přesah neboli (francouzsky) enjambement [anžambmá]. Přesah rozrušuje pravidelnost rytmu básně, upozorňuje na důležité slovo, navozuje prospěšné napětí mezi veršovým a větným členěním básnického textu. S oblibou se používá ve veršovaném dramatu.

*Bojím se lesa. V poledním lese
kdo miluje, srdce své neunese.*

(F. Šrámek, *Splav*)

(D. Karpatský, *Malý labyrint literatury, upraveno*)

23 Rozhodněte o každé z následujících slok TEXTU 1, zda se v ní uplatňuje přesah (A), nebo ne (N):
Při řešení úlohy vycházejte z definice uvedené v TEXTU 2.

- 23.1 1. sloka
- 23.2 2. sloka
- 23.3 3. sloka
- 23.4 5. sloka

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

24 Která z následujících možností jednoznačně vyplývá z TEXTU 1?

- A) Hrdina v básni bloudí v temném lese.
- B) Hrdina v básni pláče, protože se ztratil v lese.
- C) Hrdina v básni se v lese snaží ulovit plachou laň.
- D) Hrdina v básni se rozhodl nalézt hvězdu, kterou spatřil padat.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–26

Nová studie ukazuje, že po dopadu planety před 66 miliony lety se příroda v Jižní Americe vrátila zhruba do stavu původní rozmanitosti přibližně po 4 milionech let. To je podstatně kratší doba, než jakou trvala obnova ekosystémů v severní části kontinentu.

Jak se ukázalo rozborem fosilií listů z doby před katastrofou a po ní, vymírání bylo i na území Argentiny velmi drastické a náhlé – v rozporu s očekáváním nepřežil jediný druh hmyzu, který vytváří chodbičky v listech. To odpovídá situaci zjištěné již dříve například v Montaně, ale vědci se domnívali, že by přece jenom Jižní Amerika mohla být ušetřena alespoň nejhorsích důsledků nárazu (což souvisí s úhlem a směrem dopadu asteroidu), a mohla by tak představovat jakési útočiště pro živočichy západní polokoule.

Ovšem opak je skutečností, ekosystémy Jižní Ameriky byly nejspíš úplně stejně nebo jen o málo méně zasaženy a zdevastovány. Přesto zřejmě hrála rozdílná vzdálenost od epicentra dopadu v případě Jižní Ameriky pozitivní roli. Zdá se totiž, že obnova biodiverzity do podoby, jakou měla před katastrofickou událostí, zde trvala podstatně kratší dobu než v Severní Americe – konkrétně asi 4 miliony let oproti 9 milionům let v případě dnešní Montany.

Je tedy možné, že alespoň pro část druhové rozmanitosti listožravého hmyzu zde zůstala zachována jakási roztroušená a izolovaná útočiště, ve kterých mohly jejich populace nadále přežívat. Také studie mikroskopického planktonu a pylových zrn již dříve ukázala, že na jihoamerickém kontinentu si život s katastrofou na konci křídy poradil o poznání lépe než na severnějším kontinentu, na který směřovala mnohem větší vlna zkázy vzhledem k úhlu dopadu asteroidu Chicxulub.

*****, ale jak přesně vypadal svět v těch nejkritičtějších okamžicích této převratné události, stále nevíme.

(<http://technet.idnes.cz>, upraveno)

25 Rozhodněte o každém z následujících úseků výchozího textu, zda obsahuje fakt (F), nebo domněnku (D):

	F	D
25.1 Jižní Amerika mohla být ušetřena alespoň nejhorsích důsledků nárazu	☐	☐
25.2 v rozporu s očekáváním nepřežil jediný druh hmyzu, který vytváří chodbičky v listech	☐	☐
25.3 je tedy možné, že alespoň pro část druhové rozmanitosti listožravého hmyzu zde zůstala zachována jakási roztroušená a izolovaná útočiště	☐	☐
25.4 po dopadu planety před 66 miliony lety se příroda v Jižní Americe vrátila zhruba do stavu původní rozmanitosti přibližně po 4 milionech let	☐	☐

26 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) Nový výzkum tedy přináší cenné informace
- B) Nový výzkum tedy nepřináší žádné nové informace
- C) Nový výzkum tedy vyžaduje doplnění některých informací
- D) Nový výzkum tedy znamená potřebu přezkoumání informací